

DBCC CHECKDB یکی از **دستورات SQL Server** است که برای بررسی صحت و یکپارچگی پایگاه داده استفاده می‌شود. این دستور، یکپارچگی منطقی و فیزیکی تمامی اشیای موجود در پایگاه داده مربوطه را مورد بررسی قرار می‌دهد. در صورت تشخیص هرگونه مشکل، DBCC CHECKDB همچنین می‌تواند گزینه‌هایی را برای بهبود به شما پیشنهاد دهد. ممکن است بنا به دلایلی همچون گسترده‌بودن دیتابیس‌ها، پیچیدگی Schema، محدودیت سخت‌افزاری و سایر موارد، اجرای دستور DBCC CHECKDB به کندی انجام شود. در این مقاله، به بررسی تأثیر وجود **ایندکس Non-clustered** روی Computed Column بر زمان اجرای دستور DBCC CHECKDB بررسی شده است. برای آن که بهترین نتایج از مطالعه این مطلب حاصل شود، لازم است دانش کافی از مفاهیمی همچون DBCC CHECKDB، Non-clustered Index، Thread، Latch و Hashing داشته باشید.

چالش در شرایط زیر اتفاق می‌افتد:

یک ایندکس Non-clustered داریم که یک Computed Column به‌عنوان بخشی از کلید ایندکس یا به‌عنوان یکی از ستون‌های INCLUDED وجود دارد. این موضوع بر زمان اجرای دستورات DBCC CHECKTABLE، DBCC CHECKDB و DBCC CHECKFILEGROUP تأثیر می‌گذارد.

به‌عنوان پیش‌زمینه، گزیده‌ای از کتاب SQL Server 2012 Internals را در ادامه قرار داده‌ایم. این کتاب در مورد چگونگی بررسی ایندکس‌های Non-Clustered برای تضمین ثبات دیتا (Consistency) در دیتابیس است.

DBCC CHECKDB در هنگام اجرا، آزمایشی روی ایندکس‌های Non-Clustered انجام می‌دهد که الگوریتم cross-checks نامیده می‌شوند. این الگوریتم صحت موارد زیر را بررسی می‌کند:

- هر رکورد موجود در یک ایندکس Non-clustered (Filtered یا NonFiltered) باید یک رکورد معادل (Map) در جدول base داشته باشد (یعنی **Heap Clustered Table**).
- هر رکورد موجود در جدول base باید دقیقاً به یک رکورد در ایندکس Non-Clustered فیلتر نشده و همچنین، دقیقاً به یک رکورد به ازای هر ایندکس فیلتر شده (به شرطی که دارای شرایط فیلتر باشد) Map شود.

مکانیزم انجام این آزمایش به‌طور مؤثری در هر release از SQL Server 7.0 تاکنون تغییر کرده است «به این معنی که در هر نسخه جدید، کارآمدتر شده است. در SQL Server 2012 دو جدول Hash به ازای هر پارتیشن از ایندکس Non-clustered ایجاد می‌شود.» یک جدول Hash برای رکوردهای موجود (Actual Records) در آن پارتیشن

بخصوص و یک جدول Hash به ازای رکوردهایی که باید در این پارتیشن وجود داشته باشند (Should-Exist Records) (که از روی جدول base ساخته می‌شود).

زمانی که یک رکورد در ایندکس Non-Clustered پردازش می‌شود، تمام ستون‌های تشکیل‌دهنده کلید آن به یک مقدار BIGINT ، هَش (Hash) می‌شوند، علاوه بر ستون‌های کلید، موارد زیر نیز به‌طور جداگانه به مقدار BIGINT ، HASH خواهند شد:

- لینک فیزیکی یا منطقی که به جدول base ارجاع دارد و با RID جدول base شناخته می‌شود.
- تمامی ستون‌های Included «حتی مقادیر LOB و FILESTREAM» همگی به یک مقدار BIGINT ، HASH می‌شوند.
- دو مقدار Hash باهم جمع می‌شوند و یک مقدار نهایی به ازای هر رکورد از ایندکس Non-Clustered به نام Master Hash Value تولید می‌کنند.

زمانی که یک رکورد در جدول base پردازش می‌شود، الگوریتم زیر به ازای هر رکورد موجود در ایندکس Non-Clustered که باید به ازای این رکورد داده وجود داشته باشد، اجرا می‌شود. این موضوع با در نظر گرفتن شرط فیلتر برای filtered non-clustered index ها انجام خواهد شد:

۱. رکورد موجود در ایندکس Non-Clustered را در حافظه ایجاد کرده و مجدد کلید RID جدول base و ستون‌های Included را در کنار سایر فیلدها قرار دهید.
۲. تمامی مقادیر ستون‌ها را به یک مقدار BIGINT ، Hash کنید.

۳. مقدار حاصل را به مقدار Master Hash Value رکوردی اضافه کنید که باید وجود داشته باشد.

فرضیه‌ای وجود دارد که الگوریتم cross-checks بر آن استوار است: آن فرضیه این است که اگر خرابی وجود نداشته باشد، باید مقدار Master Hash Value به‌دست آمده از رکوردهای موجود و مقدار Master Hash Value به‌دست آمده از رکوردهایی که باید وجود داشته باشند، به‌طور دقیق مطابقت داشته باشند.

زمانی که روی یک ستون Computed ایندکس Non-Clustered تعریف شده باشد یا عضوی از ستون‌های این ایندکس باشد، باید مقدار ستون Computed بر مبنای فرمول تعریف شده محاسبه شود. برای انجام این کار، مکانیزمی به نام Expression Evaluator ایجاد می‌شود. این مکانیزم توسط کد Query Processor اجرا می‌شود و رفتار آن خارج از کنترل DBCC CHECKDB است. مانعی در این‌جا وجود دارد؛ Thread ای که Expression Evaluator را اجرا می‌کند، باید یک Exclusive Latch را تا انتهای اجرا در اختیار داشته باشد. همین موضوع باعث بروز Bottleneck و افت شدید در Performance می‌شود.

سناریوی تست

یک آزمایش روی سیستمی که SQL Server 2012 SP1 CU3 نصب شده با مشخصات سخت افزاری زیر اجرا شد:

- Dell R720
- ۶۴GB of memory
- ۲E5-2670 CPUs with 8 physical cores and hyperthreading enabled

دیتابیس تستی AdventureWorks با اندازه ۵۰۰ GB وجود دارد که روی ۸ data file روی دو درایو Fusion-io 320GB توزیع شده و tempdb و لاگ آن روی دو درایو Fusion-io 320GB دیگر ایجاد شده است. این Config برای حذف wait ناشی از IO در نظر گرفته شده است.

چندین تست اولیه DBCC CHECKDB با تنظیمات Parallel نامحدود اجرا کرده ایم که در حدود ۳۴۰ دقیقه زمان اجرا برده است. این زمان اجرا، بسیار کند به نظر می رسد و باعث شد تا به اجرای تست دیگری بپردازیم و به خروجی sys.dm_os_waiting_tasks توجه کنیم. با انجام این کار، مشخص شد هر بار نیمی از Thread ها، منتظر به دست آوردن DBCC_OBJECT_METADATA latch بوده اند:

WaitType	Wait_S	Resource_S	Signal_S	WaitCount	Percentage
AvgWait_S	AvgRes_S	AvgSig_S			
CXPACKET	684482.45	682667.13	1815.32	60294236	34.90
۰.۰۱۱۴	۰.۰۱۱۳	۰.۰۰۰۰			
OLEDB	659325.08	659325.08	0.00	207661462	33.62
0.0032	۰.۰۰۰۳۲	۰.۰۰۰۰			
LATCH_EX	615168.39	605357.28	9811.11	798224634	31.37
۰.۰۰۰۰۸	۰.۰۰۰۰۸	۰.۰۰۰۰			

LatchClass	Wait_S	WaitCount	Percentage	AvgWait_S
DBCC_OBJECT_METADATA	۶۱۱۷۶۸.۰۰	۷۶۴۸۴۵۶۳۶	۹۹.۱۶	۰.۰۰۰۰۸

این خروجی منطقی به نظر نمی‌رسید؛ زیرا نمی‌توان باور کرد که چنین Bottleneck شدیدی (تقریباً ۱ ms در هر latch و ۸۰۰ میلیون wait!) وجود داشته باشد. با اجرای کوئری زیر، به جستجوی ایندکس‌های Non-Clustered دارای Computed Column می‌پردازیم:

```
SELECT
    [s].[name],
    [o].[name],
    [i].[name],
    [co].[name],
    [ic].*
FROM sys.columns [co]
JOIN sys.index_columns [ic]
    ON [ic].[object_id] = [co].[object_id]
   AND [ic].[column_id] = [co].[column_id]
JOIN sys.indexes [i]
    ON [i].[object_id] = [ic].[object_id]
   AND [i].[index_id] = [ic].[index_id]
JOIN sys.objects [o]
    ON [i].[object_id] = [o].[object_id]
JOIN sys.schemas [s]
    ON [o].[schema_id] = [s].[schema_id]
WHERE [co].[is_computed] = 1;
GO
```

۶ ایندکس Non-Clustered دارای Computed Column در برخی جداول بزرگ دیتابیس یافت شده است. پس از غیرفعال کردن این ایندکس‌ها، مجدداً تست‌ها را اجرا کرده و نتیجه آن به شکل زیر است:

• ۱۷-۱۸ دقیقه در هربار اجرا

Bottleneck ناشی از Expression Evaluator منجر به اجرای ۲۰ برابر کندتر DBCC CHECKDB شده بود. جزئیات wait و latch قابل مشاهده است:

WaitType	Wait_S	Resource_S	Signal_S	WaitCount	Percentage
AvgWait_S	AvgRes_S	AvgSig_S			
CXPACKET	33064.56	29331.74	۳۷۳۲.۸۳	۴۲۰۳۴۵۳۳	۴۸.۱۴
۰.۰۰۰۰۸	۰.۰۰۰۰۷	۰.۰۰۰۰۱			
OLEDB	28883.78	28883.78	0.00	۱۷۳۹۴۰۱۵۴	۴۲.۰۵
۰.۰۰۰۰۲	۰.۰۰۰۰۰				۰.۰۰۰۰۲
LATCH_EX	5021.20	۴۶۰۵.۵۰	۴۱۵.۷۰	۳۰۳۴۰۶۵۹	۷.۳۱
۰.۰۰۰۰۲	۰.۰۰۰۰۰				۰.۰۰۰۰۲
LatchClass	Wait_S	WaitCount	Percentage	AvgWait_S	
DBCC_CHECK_AGGREGATE	5039.36	۳۰۲۶۷۴۵۱	۹۸.۸۲	۰.۰۰۰۰۲	

راهی بجز غیرفعال کردن ایندکس های Non-Clustered روی Computed Column ها در هنگام اجرای DBCC CHECKDB و Rebuild آن ها پس از اتمام اجرا وجود ندارد. البته این روش، راهکار مناسبی نیست. در نسخه SQL Server 2016 به بعد، DBCC CHECKDB از این آزمایش ها برای چنین ایندکس هایی صرف نظر می کند، مگر اینکه از گزینه WITH EXTENDED_LOGICAL_CHECKS استفاده کرده باشید.

جمع بندی

در این مقاله، به بررسی تأثیرات ایندکس های Computed Column پرداختیم. دستور DBCC CHECKDB در SQL Server به منظور بررسی یکپارچگی منطقی و فیزیکی داده ها و ساختارهای داده ای مورد استفاده قرار می گیرد. ایندکس هایی که بر روی Computed Column تعریف می شوند، می توانند تأثیر قابل توجهی بر عملکرد این دستور داشته باشند. در انتها نیز پیشنهاد می کنیم برای یادگیری بیشتر مباحث، به [آموزش SQL Server](#) مراجعه نمایید.